

دانشگاه کردستان
University of Kurdistan
زانگوی کوردستان

نام درس: جامعه‌شناسی سیاسی	شماره درس: ۱۰۳۰۰۱۸	تعداد واحد: ۲
نوع درس: اختیاری	مقطع: کارشناسی ارشد علوم اجتماعی (گرایش جامعه‌شناسی)	
مدرس: امید قادرزاده	رتبه علمی: دانشیار	تاریخ تنظیم: ۱۴۰۰/۰۶/۲۶
زمان بندی		
درس	یکشنبه ۸:۳۰-۹:۰۰	
درس هم‌نیاز	ندارد	
درس پیش‌نیاز	ندارد	
اهداف درس:	۱. آشنایی با فضای مفهومی و مباحث جامعه‌شناسی سیاسی ۲. درک چرخش‌های مفهومی و نظری در جامعه‌شناسی سیاسی	
نتایج درس	۱. کاربرد سازه‌های مفهومی و نظری جامعه‌شناسی سیاسی در فهم و تحلیل جامعه‌شناسی سیاسی ایران (با تأکید بر دوره جمهوری اسلامی) ۲. توانایی در تحلیل نقش نیروهای اجتماعی اثرگذار در زندگی سیاسی ایران (با تأکید بر کنشگری اقوام، زنان و طبقه متوسط) ۳. رفتارشناسی سیاسی اجتماعات و گروه‌بندی‌های اجتماعی	
فهرست مباحث	۱. چرخش‌های مفهومی در جامعه‌شناسی سیاسی ۲. رویکردهای نظری در جامعه‌شناسی سیاسی: رویکرد مارکسی؛ رویکرد وبری / نظریه سلطانیسم؛ رویکرد پلورالیستی و رویکرد اثیستی) ۳. زمینه‌های اجتماعی دیکتاتوری و دموکراسی ۴. نقش نیروهای اجتماعی در زندگی سیاسی ۵. نظریه‌های قدرت: رویکرد تک بعدی قدرت؛ رویکرد دوبعدی قدرت، از قدرت انضباطی تا حکومت‌مندی) ۶. صورت‌بندی شکاف‌های اجتماعی ۷. فرهنگ سیاسی ۸. شهروندی؛ تحولات مفهومی ۹. چرخش مفهومی امر سیاسی ۱۰. سیاست پسامدرنیته ۱۱. جنبش‌های اجتماعی (کلاسیک و نوین) ۱۲. مقاومت در رویکردهای متأخر جامعه‌شناسی	
نحوه ارزشیابی	حضور و مشارکت در کلاس ♦♦♦	ارائه کارنوشت ♦♦♦
		آزمون ♦♦♦

۱۰	۸	۲	
ارزشیابی پایانی	ارزشیابی در طول ترم / قبل از آزمون پایانی	ارزشیابی در طول ترم	
<p>♦ برای هر جلسه حضور و مشارکت در مباحث کلاس ۰/۲۵ نمره در نظر گرفته می‌شود (حداکثر ۲ نمره)</p> <p>♦♦ از ۱۹ موضوع پیشنهادی مرتبط با مباحث درس، ۴ موضوع انتخاب و در باب آن (در طول ترم) کارنوشت ارائه شود. برای هر کارنوشت ۳ نمره در نظر گرفته می‌شود (سقف ۸ نمره)</p> <p>کارنوشت‌ها فقط از طریق سامانه مودل ارسال شود.</p> <p>ساختار کارنوشت: مقدمه (طرح موضوع و مفهوم‌سازی نظری)؛ تجزیه و تحلیل، نتیجه‌گیری؛ فهرست منابع کارنوشت با فونت (B Nazanin13) تایپ و از ۳۰۰۰ کلمه بیشتر نباشد.</p> <p>♦♦♦ آزمون پایانی به صورت کتاب باز و معطوف به کاربرت سازه‌های نظری و مفهومی جامعه‌شناسی سیاسی در تحلیل جامعه ایران خواهد بود (سقف ۱۰ نمره)</p>			
<p>۱. بشیریه، حسین (۱۳۸۲)، جامعه‌شناسی سیاسی، تهران: نی (صص ۷۷-۲۹-۱۲۲:۹۵-۲۹۵-۲۷۹)</p> <p>۲. راش، مایکل (۱۳۷۷)، جامعه و سیاست، ترجمه منوچهر صبوری، تهران: سمت (فصل ۱ و ۲).</p> <p>۳. نش، کیت (۱۳۹۱)، جامعه‌شناسی سیاسی معاصر، ترجمه تقی دلفروز، تهران: نی (صص ۲۵۵-۳۱۱).</p>			مرجع اصلی
<p>الف) کتاب</p> <p>۱. از غندی، علیرضا (۱۳۸۵)، درآمدی بر جامعه‌شناسی ایران، تهران: قومس.</p> <p>۲. بشیریه، حسین (۱۳۸۵)، جامعه‌شناسی سیاسی دوره جمهوری اسلامی ایران. تهران: نگاه معاصر.</p> <p>۳. راش، مایکل (۱۳۷۷)، جامعه و سیاست، ترجمه منوچهر صبوری، تهران: سمت (فصل ۱ و ۲).</p> <p>۴. صادقی، علیرضا (۱۳۹۸)، زندگی روزمره تهی دستان شهری، تهران: آگاه.</p> <p>۵. فالکس، کیت (۱۳۹۰). شهروندی، ترجمه محمد تقی دلفروز، تهران: کویر (فصول ۱، ۲).</p> <p>۶. گیبینز و بوریمر (۱۳۸۴)، سیاست پست مدرنیته: درآمدی بر فرهنگ و سیاست معاصر، ترجمه منصور انصاری، تهران: گام نو (فصل ۱ و ۲).</p> <p>۷. موفه، شانتال (۱۳۹۱)، درباره امر سیاسی، ترجمه منصور انصاری، تهران: رخداد (صص ۶۸-۹).</p> <p>۸. هاول، واتسلاف (۱۳۹۸)، قدرت بی قدرتان، ترجمه احسان کیانی خواه، تهران: فرهنگ نشر نو.</p> <p>ب) مقاله:</p> <p>۱. شفیعی، سمیه السادات (۱۳۹۳)، سیری در رویکردهای نظری متاخر به مقاومت، فصلنامه علوم اجتماعی، ش ۶۴.</p>			مراجع تکمیلی

<p>۲. قادرزاده؛ امید و میره بیگی، سیدوحید (۱۳۹۳)، اسکناس نویسی؛ باسازی معنایی تجربه کنشگران، مطالعات فرهنگی و ارتباطات، ش ۳۶.</p> <p>۳. قادرزاده، امید و میارغنج، خالد (۱۳۹۶)، مطالعه پیمایشی جهت گیری های فرهنگ سیاسی معلمان، فصلنامه مطالعات و تحقیقات اجتماعی در ایران، ش ۲.</p> <p>۴. قادرزاده، امید و محمدزاده، حسین (۱۳۹۷)، مطالعه پیمایشی هویت طلبی قومی و سیاسی شدن قومیت کردهای ایران، پژوهش های راهبردی امنیت و نظم اجتماعی، س ۷، ش ۲۰.</p> <p>۵. قادرزاده، امید و شبان، کاوه (۱۳۹۷)، وضعیت شهروندی در شهر سنندج و عوامل مؤثر بر آن. فصلنامه برنامه ریزی و رفاه اجتماعی، ش ۱.</p> <p>۶. فولادیان، مجید و جلالی پور، حمیدرضا (۱۳۹۵) مقایسه سلطه فرهنگدانه و سلطه کارزماتیک با تکیه بر آراء وبر؛ ایضاح یک خلط مفهومی، فصلنامه مطالعات میان رشته ای در علوم انسانی، س ۸، ش ۳.</p> <p>۷. یحیوی، حمید (۱۳۹۴)، کالبدشناسی فوکویی دولت، فصلنامه دولت پژوهشی، ش ۳.</p>
--

مباحث درس

شماره هفته	موارد مورد بحث	کارنوشت
۱	۱. جامعه شناسی سیاسی و نسبت آن علم سیاست؛ فلسفه سیاسی؛ اندیشه سیاسی، تغییرات اجتماعی، جنبش های اجتماعی و جامعه شناسی انقلاب	
۲	۱. چرخش های مفهومی در جامعه شناسی سیاسی ۲. جامعه شناسی سیاسی کلاسیک؛ صاحب نظران؛ و گستره مفهومی ۳. جامعه شناسی سیاسی متاخر؛ صاحب نظران؛ و گستره مفهومی	۱. اگر پژوهشگری در چارچوب جامعه شناسی کلاسیک و متاخر (جدید) به پژوهش بپردازد، به تفکیک جامعه شناسی سیاسی کلاسیک و معاصر چه موضوعات پژوهشی را بایستی در دستور کار قرار دهد (از هر کدام ۳ مورد)
۳	معرفی جامعه شناسی سیاسی کارل مارکس	۲. کاربست تیپولوژی مارکس از رابطه دولت و طبقات اجتماعی در جامعه ایران ۳. نتولیرالیسم و استحاله امر اجتماعی با نظر به مختصات دولت در جامعه ایران
۴	معرفی جامعه شناسی سیاسی ماکس وبر	۴. دلالت ها و مصادیق سلطانیسم در جامعه ایران ۵. مختصات دولت در دوره جمهوری اسلامی (با

نظر به الگوهای اقتدار سنتی، کاریزماتیک و عقلانی)		
۶. امکان شناسی پلورالیسم در ساخت قدرت در ایران ۷. صورتبندی ساخت قدرت و هیات حاکمه در نظام سیاسی ایران (ترکیب شیران و روباهان) با نظر به دستگاه مفهومی پارتو ۸. هستی‌شناسی نخبگان قدرت در ایران: چرخش یا انسداد؟	معرفی رویکرد پلورالیستی و رویکرد التیستی	۵
۹. امکان شناسی زمینه‌های اجتماعی دموکراسی در ایران ۱۰. امکان شناسی زمینه‌های اجتماعی اقتدارگرایی سیاسی در ایران	زمینه‌های اجتماعی دیکتاتوری و دموکراسی	۶
۱۱. واکاوی کنش‌ورزی سیاسی طبقه متوسط در حیات سیاسی ایران ۱۲. واکاوی کنش‌ورزی سیاسی اقوام در دوره جمهوری اسلامی ایران	نقش نیروهای اجتماعی در زندگی سیاسی با تاکید بر طبقه متوسط	۷
	نقش نیروهای اجتماعی در زندگی سیاسی با تاکید بر قومیت‌ها در ایران	۸
۱۳. بازنمایی ابعاد قدرت در قانون اساسی ایران ۱۴. بازنمایی رویکرد دو بعدی قدرت در مجلس شورای اسلامی	نظریه‌های قدرت: رویکرد تک بعدی و دوبعدی قدرت	۹
	از قدرت انضباطی تا حکومت‌مندی	۱۰
۱۵. هستی‌شناسی همسازی/تعارض در هویت ملی و قومیت در ایران	صورتبندی شکاف‌های اجتماعی	۱۱
۱۶. تغییرات فرهنگ سیاسی طبقه متوسط در ایران	فرهنگ سیاسی	۱۲
۱۷. امکان شناسی شهروندی با نظر به اقلیت‌های قومی/زنان/جوانان	شهروندی؛ تحولات مفهومی	۱۳
۱۸. سبک زندگی جوانان و دلالت‌های مقاومتی آن	جنبش‌های اجتماعی، کلاسیک و نوین	۱۴
۱۹. زندگی روزمره تپه دستان شهری و دلالت‌های مقاومتی آن	مقاومت و قدرت بی قدرتان	۱۵